

ผลกระทบของหนี้ครัวเรือนที่มีต่อเศรษฐกิจไทยและมาตรการรองรับ Impact of Household Debt in Thai Economy and Countermeasure

นิตยา ลิ้มไพศาล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถ.บางนา-ตราด กม. 18 ต.บางโฉลง อ.บางพลี สมุทรปราการ 10540

E-mail : nitaya26@hotmail.com

บทคัดย่อ

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงโลกาภิวัตน์ที่รวดเร็ว คนไทยส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายมากเกินความจำเป็นทำให้ระดับของหนี้ครัวเรือนสูง ดังนั้นวัตถุประสงค์ของบทความนี้มี 3 ส่วน คือ เพื่อศึกษาสถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทย ผลกระทบของหนี้ครัวเรือนที่มีต่อเศรษฐกิจไทย และข้อเสนอแนะของการก่อหนี้ครัวเรือนที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์

โดยสถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทย พบว่า มีสัดส่วนหนี้ต่อ GDP เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปีในช่วงปี พ.ศ. 2553 - ปี พ.ศ.2558 และมีแนวโน้มลดลงติดต่อกัน 2 ปี ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ยอดหนี้ครัวเรือนของไทยนับว่าสูงเป็นอันดับ 3 รองจากประเทศออสเตรเลียและประเทศเกาหลีใต้ ส่วนใหญ่การกู้ยืมของครัวเรือนไทยเพื่อซื้อทรัพย์สิน ทั้งนี้คนภาคเหนือกู้ยืมมากที่สุด ในบรรดากลุ่มคน Gen Y นับว่าเป็นผู้ก่อหนี้ที่มีจำนวนคนเป็นหนี้และจำนวนหนี้มากที่สุด อีกทั้งค้างชำระหนี้มากที่สุดด้วย สำหรับผลกระทบของหนี้ครัวเรือนที่มีต่อเศรษฐกิจไทย แบ่งเป็น 2 ระดับ ทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาค กล่าวคือ ระดับจุลภาคจะเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งผลเสียของการก่อหนี้ ทำให้มีการใช้จ่ายใช้สอยที่มากเกินไปเกินกว่ารายได้จนไม่มีเงินไปใช้จ่ายด้านอื่น แกรับภาระหนี้มาก การเข้าถึงแหล่งสินเชื่อแหล่งใหม่ และเกิดปัญหาทางการเงินภายหลังเกษียณอายุได้ถ้าหนี้ยังชำระไม่หมด ในส่วนของผลดี บุคคลที่เป็นหนี้ก็จะมีเครดิตได้รับความเชื่อถือ ช่วยตอบสนองความต้องการในการซื้อสินค้าที่ต้องใช้เงินจำนวนมาก สามารถก่อหนี้โดยลงทุนในสินทรัพย์ที่เพิ่มมูลค่าในอนาคต มีแหล่งเงินทุนไว้ใช้ในยามคับขัน สำหรับเศรษฐกิจมหภาค การบริโภคที่มีมาก ทำให้การออมน้อยลง กระทบต่อสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ และอาจมีหนี้เสีย ตลอดจนก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการปรับปรุงผลิตภาพของประเทศได้ นอกจากนี้

การก่อหนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จะต้องมีวินัยทางการเงิน คือก่อหนี้จากความจำเป็นและเป็นหนี้เพื่อการลงทุนที่ให้เกิดรายได้ ไม่เป็นหนี้หลายแหล่ง ใช้คืนหนี้ให้เร็ว และมีการจัดทำงบประมาณแสดงรายได้และรายจ่ายซึ่งการใช้จ่ายควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้กับการดำรงชีวิต ส่วนภาครัฐก็ต้องมีมาตรการที่เข้มงวดกับสถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะประเภทสินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อบัตรเครดิต หรืออาจนำมาตรการ Debt Service Ratio (DSR) มาใช้กับผู้กู้ ตลอดจนการใช้ระบบสวัสดิการเพื่อช่วยลดค่าครองชีพให้กับประชาชนบางกลุ่มเพื่อให้เขามีเงินรายได้เหลือเพิ่มขึ้น ซึ่งจะสะท้อนให้เกิดอำนาจซื้อเพิ่มขึ้นใหม่

คำสำคัญ : หนี้สิน หนี้ครัวเรือน เศรษฐกิจไทย

Abstract

Under the rapid change in globalization, it has created an impact toward Thai people's spending. The overspending essentially caused raising the levels of household debt in Thailand. This article focuses on three issues aiming at studying Thailand's household debt situation, investigating the impacts of household debts toward its macro economy, and giving suggestions on having suitable household debt and its benefits. Thailand household debt level is the third highest in Asia, continuing from Australia and South Korea. The household debt to gross domestic product (GDP) expansion rate had continuously increased since 2010 to 2015, and contrary slowed down in 2016 and 2017. From the data and information, the main group of people being in debt is belonged to generation Y, and when comparing by four regions in Thailand, people in the north gained the highest proportion. Moreover, generation Y is the most people created debt default in Thailand. Regarding the effects of Thailand's household debt toward its economy divided into two different levels. The effects toward microeconomic level refer to the situation of people carrying high debt without ability to pay off. Besides, they cannot access to any new nancial resources, and nally being in problem even they become already in the retirement period. For the effects toward macroeconomic level, the overspending possibly makes the lower rate of saving and debt defaulting, in which create an impact toward the country nancial institutions, and consequently stimulate higher ination and being a barrier to the

country's productivity improvement. The suggestions given as being in debt somehow is benet to the debtors if it comes with nancial disciplines. It should be needed debt when people want to invest and facilitate the process to get more incomes. Adopting the philosophy of suficiency economy would lead people achieving life with disciplines. Furthermore, government could issue the strict countermeasure such as monetary policy to support economic mechanisms, using Debt Service Ratio (DSR) policy control debtors, and adopting state welfare in order to create a new consumer group with higher purchasing power.

Keyword: Liabilities, Household Debt, Thai Economy

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการเทคโนโลยีทันสมัยและการคิดค้นนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ของผู้ผลิต ทำให้สินค้าที่ผลิตออกมาจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคได้รับความนิยมและตอบสนองความต้องการของตลาด โดยเฉพาะกลุ่มคนวัยรุ่น “ Gen Y “ ที่เกิดในปี พ.ศ.2523-2538 มีอายุประมาณ 22- 35 ปี ที่เกิดมาในช่วงกระแสของการบริโภคนิยม มีพฤติกรรมใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ไม่มีการวางแผนทางการเงิน และสามารถเข้าถึงช่องทางการเงินได้ง่าย สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือ รายได้ไม่พอรายจ่าย จนทำให้สถานการณ์ของคนกลุ่มนี้กำลังเข้าสู่ภาวะวิกฤตในอนาคต (กรุงเทพฯธุรกิจ : 2560) คนกลุ่มนี้จึงเป็นหนี้ตั้งแต่อายุน้อย ทั้งนี้ทำไมคนไทยจึง “ เป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้นาน และเป็นหนี้มาก ” (เนชั่นทีวี :2560) เรื่องนี้ ดร.วิโรฒ สันติประภพ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่ามาจาก 4 ปัจจัย กล่าวคือ ข้อแรก การขาดความรู้ความเข้าใจทางการเงิน ขาดทักษะการวางแผนจัดการทางการเงิน ข้อสอง กระแสบริโภคนิยมและค่านิยมที่เปลี่ยนไป ซึ่งคนยุคใหม่จำนวนไม่น้อยมีทัศนคติว่า “ ถ้าคนอื่นมี ฉันต้องมี “ ข้อสาม สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินกระตุ้นให้เกิดการก่อหนี้ที่เกินพอดี โดยมุ่งเน้นการขายผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินตามความต้องการของ”ผู้ขาย” มากกว่า ความต้องการของ “ผู้ซื้อ” และข้อสี่ เมื่อลูกหนี้เข้าไปอยู่ใน “ วงจรหนี้สินล้นพ้นตัว” มักหาทางออกได้ยาก เนื่องจากกลไกการประណหนี้ การติดตามหนี้ การพิจารณาหนี้เสียของแต่ละแห่งแตกต่างกัน ทำให้ลูกหนี้ที่มีหนี้กับสถาบันการเงินหลายแห่งไม่สามารถแก้ปัญหาหนี้ได้ครบวงจรหมดในคราวเดียวกัน อย่างไรก็ตามการเป็นหนี้ไม่ใช่เรื่องผิด ทุกคนสามารถก่อหนี้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตตัวเองได้ และถือเป็นเรื่องปกติที่คนวัยทำงานอาจจะก่อหนี้เพื่อสร้างความ

มันคงในครอบครัวแต่ “ ต้องรู้จักความสามารถในการชำระหนี้ของตัวเอง รู้จักประมาณตนเองและตระหนัก
ว่า “ การมีหนี้เกินความสามารถในการชำระหนี้ของตนเองนั้น ถือเป็นเรื่องอันตรายที่สุดเรื่องหนึ่ง

แนวคิดเกี่ยวกับหนี้

หนี้ครัวเรือน สุกฤตา สงวนพันธุ์ (2558 : 1) ตามคำนิยามของธนาคารแห่งประเทศไทย หมายถึง
ถึง เงินให้กู้ยืมที่สถาบันการเงินให้แก่บุคคลธรรมดาที่มีถิ่นอยู่ในประเทศ ซึ่งบุคคลธรรมดาอาจนำเงินที่กู้
ยืมไปใช้เพื่อการใช้จ่ายใช้สอยต่างๆ หรือเพื่อประกอบธุรกิจ โดยข้อมูลหนี้ครัวเรือนจะครอบคลุมเฉพาะ
เงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เก็บข้อมูลได้ ฉะนั้นหนี้ครัวเรือนจึงไม่รวมหนี้
นอกระบบ

หนี้สิน แบ่งตามระยะเวลาการชำระคืน ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. หนี้สินระยะสั้น มีการกำหนดการชำระคืนไม่เกิน 1 ปี เช่น ค่าเบี้ยประกัน ค่าสาธารณูปโภค
ค่าบัตรเครดิต

2. หนี้สินระยะยาว กำหนดการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี ได้แก่ ค่าผ่อนชำระบ้าน ค่าผ่อนรถยนต์
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

การวัดความสามารถในการชำระหนี้สิน

- ระดับจุดภาค การพิจารณาว่าบุคคลคนนั้นจะมีความสามารถในการชำระหนี้สินหรือไม่ พิจารณา
ได้จากอัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt ratio) ใช้ในการพิจารณาว่าบุคคลนั้นมีหนี้สินมากเกินไปหรือไม่ ถ้า
อัตราหนี้สินมีค่ามาก แสดงว่าบุคคลนั้นมีภาระหนี้สินมากและมีความเสี่ยงทางการเงินสูง ในทางตรงข้าม
หากอัตราส่วนหนี้สินมีค่าน้อย แสดงว่า แสดงว่าบุคคลนั้นมีภาระหนี้สินน้อยและมีความเสี่ยงทางการเงิน
ต่ำ โดยทั่วไปควรอยู่ในเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 50 ศิริบุษ อิศระกร (2560 : 23) จึงถือว่าหนี้สินไม่มาก

$$\text{อัตราส่วนหนี้สิน} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

ตัวอย่าง ถ้าบุคคลมีหนี้สินรวมเท่ากับ 1,500,000 บาท และมีสินทรัพย์ทั้งหมดเท่ากับ 4,500,000 บาท
อัตราส่วนหนี้สิน คือ = 0.34 หรือ ร้อยละ 34 แสดงว่า สินทรัพย์ทั้งหมดของบุคคลนี้จัดหา จากหนี้สิน

ทั้งสิ้นร้อยละ 34 นั่นคือ สินทรัพย์ 100 บาท มีหนี้สินจำนวน 34 บาท และมีเหลือเป็นของตัวเอง 66 บาท ($100 - 34 = 66$) ถือได้ว่าบุคคลคนนี้มีภาระหนี้สินไม่มากเกินไป

2. อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว (Long term debt coverage ratio) ใช้ในการพิจารณาว่า บุคคลนั้นมีรายได้สุทธิต่อปีเพียงพอที่จะชำระหนี้สินระยะยาวต่อปีหรือไม่ ถ้าอัตราส่วนมากกว่า 1 แสดงว่ามีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ในระยะเวลาและมีรายได้เหลือในการใช้จ่ายอย่างอื่น หากน้อยกว่า 1 แสดงว่าไม่มีรายได้เพียงพอชำระหนี้ในระยะเวลาและไม่มีรายได้เหลือในการใช้จ่ายอย่างอื่น โดยปกติอัตราส่วนควรจะมีค่ามากกว่า 2.5 เท่า ศิริสุข อินละคร (2560 : 24)

$$\text{อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว} = \frac{\text{รายได้สุทธิทั้งปีต่อปี}}{\text{หนี้สินระยะยาวที่ต้อง ชำระต่อปี}}$$

ตัวอย่าง ถ้าบุคคลคนนี้มีรายได้สุทธิทั้งสิ้นต่อปีเท่ากับ 500,000 บาท มีหนี้ระยะยาว 2 รายการ คือ เงินชำระค่าผ่อนบ้าน 98,000 บาทต่อปี และเงินค่าชำระผ่อนรถยนต์เท่ากับ 10,400 บาทต่อปี ฉะนั้น อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว = $\frac{500,000}{98,000+10,400} = 4.62$ เท่า แสดงว่า บุคคล คนนี้มีรายได้ทั้งหมดต่อปีคิดเป็น 4.62 เท่าของหนี้สินระยะยาว และมีรายได้เหลือเพียงพอที่จะชำระหนี้สินระยะยาว อีกทั้งมีเงินเหลือในการใช้จ่ายอื่นๆ นั่นคือ บุคคลคนนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวอยู่ในเกณฑ์ดี

-ระดับมหภาค ในภาพรวมของประเทศ พิจารณาจากสัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้ (Debt Service Ratio : DSR) อัตราส่วนที่ใช้ คือ หนี้ครัวเรือนไปหารตัวเลข GDP (รายได้ของคนทั้งประเทศ) ซึ่งหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันการเงินสามารถบังคับหรือขอความร่วมมือไม่ให้สถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ผู้ที่มี DSR สูงเกินกว่าระดับที่หน่วยงานที่กำกับสถาบันการเงินเห็นว่าอาจจะส่งผลให้กับผู้ที่มีปัญหาในการชำระหนี้ และสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ก็อาจมีความเสี่ยงในการปล่อยเงินกู้ ตัวอย่างเช่น ถ้าอัตราส่วน DSR ต่ำกว่าร้อยละ 50 ถือว่าต่ำ หากอัตราส่วนนี้สูง เช่น กำหนด DSR ของผู้กู้ไม่เกิน ร้อยละ 80 แสดงว่า ผู้กู้มีรายได้เฉลี่ย 100 บาทต่อเดือน มีหนี้ที่ต้องจ่าย เกินกว่า 80 บาทต่อเดือนแล้ว จะไม่สามารถกู้ยืมเงินเพิ่มเติมจากสถาบันการเงินได้อีก ซึ่งสุกฤตา สงวนพันธุ์ (2558 : 2) ได้กล่าวว่า ในประเทศมาเลเซีย มีปัญหาหนี้ครัวเรือนสูง ได้นำ DSR มาใช้กับสินเชื่อบริษัท ที่ปล่อยกู้กับครอบครัวที่มีความเปราะบางสูง (Vulnerable Borrowers) ส่วนประเทศฮ่องกง มีปัญหาฟองสบู่ในอสังหาริมทรัพย์ ได้นำมาตรการ DSR มาใช้กับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเพื่อช่วยลดความร้อนแรงของราคาอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้นหากครัวเรือนมีหนี้สูงจะทำให้

อำนาจซื้อของคนในประเทศลดลง ผู้ผลิตไม่สามารถลงทุนเพิ่มได้ การจ้างงานก็จะไม่เพิ่มขึ้น และรัฐบาลเองก็จะมีรายได้ที่มากพอไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ โอกาสที่เศรษฐกิจจะ ชะลอตัวก็มีความเป็นไปได้สูง

เครื่องมือจัดการกับค่าใช้จ่าย

การใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ มี 2 ประเด็น คือ

- **ระดับจุลภาค** บุคคลจะต้องมีการจัดทำงบประมาณ

งบประมาณ (budget) คือการวางแผนการออมและค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่บุคคลนั้นต้องการ ศิรินุช อินละคร (2560 : 25) โดยมักทำใน 1 ปีข้างหน้า และทำรายละเอียดเป็นรายเดือน โดยการจัดทำงบประมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้ สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และเป็นการวางแผนเตรียมการสำหรับในอนาคต

- **ระดับมหภาค** ประเทศจะสามารถใช้จ่ายได้มากหรือน้อยก็มาจากการสร้างรายได้ของประเทศหรือที่เรียกว่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product : GDP) (รัตนา สายคณิต . 2555 : 44-52) คือ มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นใหม่ด้วยปัจจัยการผลิตที่อยู่ภายในประเทศในรอบ 1 ปี วิธีในการคำนวณ GDP มี 3 ด้าน คือ ด้านมูลค่าผลผลิต ด้านรายได้และด้านรายจ่าย GDP มีประโยชน์ในการทราบถึงมูลค่าที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตในสาขาต่างๆ ว่าเป็นเท่าใด และอัตราการเติบโตของ GDP ในแต่ละปีมาจากสาขาใดและในอัตราใด ในที่นี้การคำนวณ GDP ด้านรายจ่ายมาจากผลรวมของรายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$GDP = C + I + G + (X - M)$$

โดย C = รายจ่ายอุปโภคบริโภคของภาคเอกชน

I = รายจ่ายการลงทุนของภาคเอกชน

G = รายจ่ายซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาล

(X-M) = การส่งออกสุทธิ

การขัดแย้งของการประหยัด (Paradox of Thrift) วันรัชย์ มิ่งมณีนาคิน. (2559 : 117-119) เป็นปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่แสดงให้เห็นการขัดแย้งระหว่างส่วนใหญกับส่วนย่อย (Fallacy of Composition) เกิดขึ้นเมื่อประชาชนทุกคนออมเงินเพิ่มขึ้น ซึ่งน่าจะมีผลให้เงินออมทั้งสิ้นในระยะต่อมาเพิ่มขึ้น แต่กลับปรากฏว่าเงินออมทั้งสิ้นในระยะต่อมาไม่เพิ่มขึ้น (การออมเป็นกระแสไหลออก) เนื่องจากตามปกติเมื่อคนมีรายได้ที่พึงใช้จ่ายเกิดขึ้น บุคคลก็จะนำเงินไปใช้จ่ายในการบริโภคและการออม หากการออมเพิ่มขึ้น การบริโภคก็จะลดลง แต่การบริโภคที่ลดลงนี้ ผู้ผลิตก็ลดปริมาณการผลิต และการจ้างงานให้ต่ำลง ส่งผลให้รายได้ประชาชาติลดลงด้วย ซึ่งอาจสรุปได้ว่าการออมที่เพิ่มขึ้นทำให้รายได้ประชาชาติลดลง ฉะนั้นในการบริหารระบบเศรษฐกิจมหภาค เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัวจะต้องนำเงินออมที่ได้ไปลงทุน (การลงทุนเป็นกระแสตัวกระตุ้น) เพื่อเพิ่มผลผลิต การจ้างงาน ซึ่งจะทำให้รายได้ประชาชาติสูงขึ้นได้ เป็นการชดเชยกับรายได้ประชาชาติที่ลดลงสืบเนื่องจากการออม

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทยในปัจจุบัน

ในช่วงปีพ.ศ. 2553- ปีพ.ศ. 2558 สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP มีการเติบโตสูงขึ้นเรื่อยๆ และ เริ่มชะลอตัวลดลงมาในปีพ.ศ. 2559 เป็น ร้อยละ1.3 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2558 ส่วนในปี พ.ศ. 2560 ก็คาดว่าจะลดลงเป็นปีที่ 2โดยลดลงร้อยละ1.4 ถึง (-0.1) เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2559 เป็นผลเนื่องจากการเติบโตหนี้ครัวเรือนมีอัตราต่ำกว่าการขยายตัวของ GDP กล่าวคือ มีการชะลอตัวของสินเชื่อภาคครัวเรือนที่ปล่อยโดยกลุ่มไมโครธนาคาร โดยเฉพาะสินเชื่อเช่ารถยนต์ และสถาบันการเงินส่วนใหญ่ปล่อยสินเชื่อด้วยความระมัดระวัง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หนี้ครัวเรือนต่อ GDP ในปีพ.ศ. 2553- พ.ศ.2560

ปี พ.ศ.	หนี้ครัวเรือนต่อ GDP (ร้อยละ)
2553	55.3
2554	66.2
2555	71.8
2556	76.5
2557	79.9
2558	81.2
2559	79.9
2560(พยากรณ์)	78.5- 80

ที่มา : ECONOMIC BRIEF 30 มิถุนายน 2560 : ออนไลน์

อย่างไรก็ดีจากรายงานของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ งานวิจัยเรื่อง “ มุมมองใหม่
หนี้ครัวเรือนไทยผ่าน BIG DATA ของเครดิต บูโร ณ เดือนกรกฎาคม 2559 “ (“ หนี้ครัวเรือนติดอันดับ
โลก ใช้จ่ายส่วนตัว-ซื้อรถ จนหมดปัญญาผ่อน ” 27 มิถุนายน 2560 : ออนไลน์) เมื่อพิจารณาจากประเทศ
ต่างๆ หนี้ครัวเรือนไทยสูงเป็นอันดับ 3 ของเอเชีย-แปซิฟิก รองจากประเทศออสเตรเลีย และประเทศ
เกาหลีใต้ โดยเฉลี่ยหนี้ต่อหัว 147,068 บาท เป็นหนี้ตั้งแต่เริ่มทำงานจนกระทั่งเกษียณ ที่มาจากการ
การเงิน 90 แห่ง รวม 60.5 ล้านบัญชี ยอดหนี้รวม 9.8 ล้านล้านบาท ส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้จ่ายส่วนบุคคล ซื้อ
รถยนต์ – มอเตอร์ไซค์ มีการผิณัดชำระหนี้ทำให้มีหนี้เสียต่อหัว 56,529 บาท สอดคล้องกับผลการสำรวจ
ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (“ ดัชนีหนี้ครัวเรือนไทยปี 60 พบมีหนี้ถึง 91.1% มากสุดในรอบ 10 ปี ”
12 ตุลาคม 2560 : ออนไลน์) ที่มีการสำรวจ 1,191 ตัวอย่างในปี พ.ศ. 2560 ครัวเรือนส่วนใหญ่มีหนี้ร้อยละ
91.1 ไม่มีหนี้สินมีเพียงร้อยละ 8.9 โดยครัวเรือนที่มีหนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 32.4 เป็นหนี้เพื่อการใช้จ่าย
ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 30.5 เป็นหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สิน เช่น รถยนต์และบ้าน อีกร้อยละ 16.6 เป็นหนี้เพื่อ
ชำระหนี้เก่า และร้อยละ 3.8 เป็นหนี้บัตรเครดิต ซึ่งจะส่งผลต่อประเทศในอนาคตถ้าหากหนี้ครัวเรือนยัง
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อไปจะทำให้ตัวเลขร้อยละหนี้ครัวเรือนต่อ GDP สูงขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าหนี้ครัวเรือน
ที่เพิ่มขึ้นมาในปี พ.ศ.2554 – ปี พ.ศ.2555 ประเภทสินเชื่อกว่ามากที่สุด คือสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ สาเหตุ
เนื่องจาก นโยบายกีดกันภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาล อัตราดอกเบี้ยต่ำ อีกทั้งนำท่วมในปี พ.ศ.2554 มีความ
ต้องการกู้เพื่อซ่อมแซม และการแข่งขันการปล่อยสินเชื่อรายย่อยของสถาบันการเงิน เพราะธุรกิจขนาด
ใหญ่ได้หันไประดมทุนโดยการออกหุ้นกู้แทน

เมื่อจำแนกหนี้ครัวเรือนตามภาค พบว่า ภาคเหนือมีหนี้สูงสุดเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 183,832 บาท
สำหรับกรุงเทพฯและปริมณฑลน้อยสุดเท่ากับ 101,977 บาท และในจำนวนผู้กู้ 1 ใน 5 ของจำนวนผู้กู้
หรือ ร้อยละ 20 จะเป็นหนี้เสีย แต่การสำรวจของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (“ ดัชนีหนี้ครัวเรือนไทย
ปี 60 พบมีหนี้ถึง 91.1% มากสุดในรอบ 10 ปี ” 12 ตุลาคม 2560 : ออนไลน์) พบว่า หนี้สินครัวเรือน
เฉลี่ยสูงมากถึง 299,266 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.4 เป็นหนี้ในระบบร้อยละ 79.3 และหนี้นอก
ระบบร้อยละ 24.41 ใน 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.3 ผิณัดชำระหนี้ เนื่องจากสินค้ามีราคาแพง
เศรษฐกิจ ไม่ฟื้นตัว สถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆที่เกิดขึ้น มีรายได้ลดลงจากค่าครองชีพสูงขึ้น โดยหนี้ครัว
เรือน แบ่งตามภาค มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงหนี้ครัวเรือนจำแนกตามภาคในช่วงธ.ค.2552 - ก.ค. 2559

ภาค	หนี้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/คน)
ภาคเหนือ	183,832
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	159,263
ภาคใต้	151,614
ภาคกลาง	137,423
กรุงเทพฯและปริมณฑล	101,977

ที่มา : (“หนี้ครัวเรือนติดอันดับโลก ใช้จ่ายส่วนตัว-ซื้อรถ จนหมดปัญญาผ่อน” 27 มิถุนายน 2560 : ออนไลน์)
หากพิจารณาจากบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ หรือ เครดิตบูโร (คนไทยเสี่ยงเป็นหนี้ “จนวาระสุดท้าย “ของชีวิต 15 สิงหาคม 2560 : ออนไลน์) หนี้ครัวเรือนในคนกลุ่ม Gen Y ที่เกิดในปี พ.ศ. 2523 – ปี พ.ศ. 2538 มีอายุประมาณ 22- 35 ปี ในไตรมาสที่ 1/2560 มีจำนวนคน 5.24 ล้านคน หนี้รวมกัน 2.13 ล้านล้านบาท มีการผิคนัดชำระหนี้ 1.1 ล้านคน สาเหตุที่ทำให้คนกลุ่มนี้มีหนี้เร็ว และยอดหนี้สูง เพราะเกิดมาในช่วงกระแสการบริโภคนิยม ตัดสินใจเร็ว การพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้มีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ไม่มีการวางแผนทางการเงิน เข้าถึงช่องทางการเงินได้ง่าย เช่น บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล ที่แต่ละธนาคารมีการแข่งขันกัน ทำให้คนกลุ่มนี้มีรายได้ไม่พอรายจ่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 หนี้คน Gen Y จำแนกตามอายุในไตรมาสที่ 1/2560

อายุ(ปี)	จำนวนคนเป็นหนี้	จำนวนหนี้	จำนวนคนค้างชำระหนี้
16-22 ปี	1.41 (แสนคน)	2 (หมื่นล้านบาท)	1.7 (หมื่นคน)
23-28 ปี	1.8 (ล้านคน)	5.27 (แสนล้านบาท)	3.79 (แสนคน)
29-35ปี	3.3 (ล้านคน)	1.59 (ล้านล้านบาท)	7.1 (แสนคน)

ที่มา : (คนไทยเสี่ยงเป็นหนี้ “จนวาระสุดท้าย “ของชีวิต 15 สิงหาคม 2560 : ออนไลน์)

ผลกระทบของหนี้ครัวเรือนที่มีต่อเศรษฐกิจไทย มีดังนี้

- ระดับจุลภาค บุคคลที่มียอดหนี้จำนวนมาก จะก่อให้เกิดผลเสีย ดังนี้

1. ทำให้เป็นภาระในการใช้จ่ายใช้สอยอันเกิดจากการใช้จ่ายเงินเกินตัว เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่จะต้องนำไปชำระหนี้ ไม่สามารถมีเงินเหลือเพียงพอที่จะนำไปใช้จ่ายด้านอื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ฯลฯ

2. ความสามารถในการชำระหนี้ การเป็นหนี้แล้วไม่คำนึงถึงความสามารถชำระหนี้ของตัวเองจะทำให้ต้องแบกภาระหนี้สินมากเกินไป โดยสามารถพิจารณาจากการที่บุคคลมีอัตราส่วนหนี้สินที่มีค่าต่ำๆ จะแสดงให้เห็นว่ามีภาระหนี้สินไม่มากนัก มีความเสี่ยงทางการเงินต่ำ และสามารถชำระหนี้ได้มาก โดยทั่วไปอัตราส่วนหนี้สินควรมีค่าไม่เกินร้อยละ 50 จึงจะถือว่าบุคคลคนนี้มีหนี้สินในระดับที่ไม่มากเกินไป อีกทั้งบุคคลคนนี้มีรายได้สุทธิต่อปีเพียงพอที่จะชำระหนี้สินระยะยาวต่อปีได้หรือไม่โดยพิจารณาจากอัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว ซึ่งหากอัตราส่วนนี้มีค่ามากกว่า 2.5 เท่าของหนี้สินระยะยาว ก็จะแสดงว่า บุคคลคนนี้มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ระยะยาว และยังมีรายได้เหลือสำหรับค่าใช้จ่ายอีกด้วย

3. การเข้าถึงสินเชื่อ ถ้ามีหนี้เก่าเกิดขึ้นและมีเป็นจำนวนมาก หากมีความจำเป็นจะต้องใช้เงินยามฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ไม่คาดคิด เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ การตกงาน โอกาสที่จะหาสินเชื่อแหล่งใหม่ก็จะเป็นไปได้ยาก เพราะสถาบันการเงินก็จะต้องคำนึงถึงความสามารถที่บุคคลจะชำระหนี้ใหม่นี้ว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร

4. ประสบปัญหาทางการเงินภายหลังเกษียณอายุ ในกรณีที่การก่อหนี้มีจำนวนมากและยังไม่สามารถชำระคืนได้หมดในช่วงวัยทำงาน จนกระทั่งถึงในวัยเกษียณอายุ ก็จะเป็นภาระให้กับตัวเอง เนื่องจากเป็นวัยที่มีรายได้จากการทำงานลดลง หรือบางคนไม่มีรายได้เลยต้องพึ่งรายได้ที่เกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์หรือเงินออมที่เก็บไว้เพียงอย่างเดียว และยังเป็นภาระให้แก่ลูกหลาน โดยเฉพาะถ้าลูกหลานมีปัญหาด้านการเงินอยู่แล้ว จะยิ่งสร้างความลำบาก และทำให้ใช้ชีวิตไม่มีความสุข

ทั้งนี้แม้ว่าการเป็นหนี้จะมีผลเสียอยู่บ้าง แต่ก็มีผลดีดังนี้

1. สร้างเครดิตส่วนตัวให้เป็นที่ยอมรับจากเจ้าหนี้หรือสถาบันการเงิน การที่บุคคลเป็นหนี้โดยเฉพาะหนี้ในระบบสถาบันการเงิน แสดงว่ามีรายได้ที่มั่นคง เป็นที่ยอมรับและได้รับความไว้วางใจในการให้กู้ยืม

2. ตอบสนองความต้องการและเป้าหมายของบุคคล การเป็นหนี้จะช่วยให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ กล่าวคือ คนวัยทำงานที่ต้องการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตมีความต้องการซื้อบ้านที่อยู่อาศัย ซื้อรถยนต์ และซื้อโทรศัพท์มือถือ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารเรื่องการทำงานและครอบครัว

3. มีแหล่งเงินทุนไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน เช่น การมีบัตรเครดิต ในกรณีเจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก

4. เพื่อการลงทุน การก่อกำเนิดเพื่อลงทุนเป็นหนี้สินที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยนำเงินที่ได้จากการก่อกำเนิดไปลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนที่มีโอกาสเพิ่มมูลค่าในอนาคต เช่น การทำธุรกิจ ซื้อที่ดินเก็บกำไร ซื้อคอนโดมิเนียมให้เช่า หรือกู้เพื่อลงทุนในการศึกษาเพื่อจะได้มีรายได้ที่สูงขึ้น

- ระดับมหภาค หนี้ครัวเรือนมีผลต่อเศรษฐกิจ ดังนี้

1. การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคที่มากเกินไปจนเกินความจำเป็น เนื่องจากกระแสบริโภคนิยม ทำให้คนมีการใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ใช้จ่ายเกินตัว ไม่เพียงพอกับรายได้ ทำให้ไม่มีเงินเก็บออม และเมื่อประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไม่มีการออมเงิน หรือออมเงินน้อย จะทำให้สถาบันการเงินขาดแหล่งเงินทุนในการระดมเงินเพื่อนำไปใช้ในการลงทุนหรือปล่อยสินเชื่อ และถ้าสถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อโดยขาดความระมัดระวังก็จะเกิดหนี้เสียขึ้นได้

2. เกิดภาวะเงินเฟ้อ การก่อกำเนิดมากขึ้นจะทำให้ความต้องการซื้อสินค้าและบริการสูงขึ้น เมื่อความต้องการสินค้าและบริการมากกว่าปริมาณสินค้าในตลาด จะทำให้สินค้าและบริการในท้องตลาดโดยทั่วไปมีราคาสูงขึ้น หรืออำนาจซื้อของเงินลดลง ส่งผลให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจมีมากขึ้นจนก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ

3. มีการพึ่งพาเงินกู้ในระบบ การที่คนมีรายได้ลดลงขณะที่ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น อันเนื่องจากสินค้าและบริการมีราคาสูงขึ้น ทำให้บางคนและถ้าเป็นคนที่มีรายได้ต่ำหันไปพึ่งเงินกู้ นอกระบบ เนื่องจากไม่สามารถเข้าสู่แหล่งเงินกู้ในระบบได้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ฯลฯ ก็จะทำให้ต้องแบกภาระหนี้เพิ่มขึ้น ไม่สามารถที่จะชำระหนี้เงินต้นได้ เนื่องจากคิติดอกเบี้ยในอัตราสูง รายจ่ายแต่ละเดือนเป็นเพียงดอกเบี้ยเงินกู้นั่นเอง โอกาสที่จะหมดหนี้ก็เป็นไปได้ยาก เป็นปัญหาให้กับรัฐบาลที่จะต้องหามาตรการมาช่วยเหลือ โดยขอให้ธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ช่วยเหลือคนกลุ่มนี้ปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้มีรายได้น้อย คิติดอกเบี้ยต่ำ

4. การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หากหนี้ครัวเรือนต่อ GDP มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นมาก ก็จะทำให้ประเทศมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการนำเงินไปใช้พัฒนาเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ได้แก่ การศึกษา การสาธารณสุข โครงการสาธารณูปโภค เป็นต้น และถ้ารัฐบาลมีงบประมาณไม่พอกับการใช้จ่ายก็จำเป็นที่จะต้องไปกู้หนี้ซึ่งอาจไปกู้ยืมจากต่างประเทศ ที่เรียกว่าหนี้สาธารณะ ซึ่งจะเป็นภาระให้แก่ประชาชนในวันข้างหน้า

5. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การก่อกำเนิดที่ดี ซึ่งหมายถึงหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้ที่ช่วย

ประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น กู้เงินมาลงทุนทำธุรกิจสร้างรายได้ หรือกู้ซื้อบ้านมาแล้วให้เช่า ก็จะส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นมากมาย ทำให้เกิดการผลิต การลงทุน การจ้างงาน การบริโภค การส่งออกสินค้าออกไปขายและมีการนำสินค้าเข้ามาโดยเฉพาะสินค้าทุน เครื่องมือเครื่องจักรเพื่อใช้ผลิตเป็นสินค้าและบริการสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น สร้างรายได้แก่คนและประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งวัดได้จาก GDP ตามสมการข้างต้น

ทั้งนี้ถ้าครัวเรือนใช้จ่ายโดยพยายามไม่ก่อหนี้แต่ใช้เงินจากการออมที่มีอยู่ทั้งหมดก็จะเป็นผลดีต่อตนเอง ไม่ต้องแบกรับภาระหนี้ เพราะการที่คนออมเงินมากขึ้นก็จะทำให้บุคคลมีเงินมั่งคั่ง ร่ำรวย มากขึ้น แต่ก็ขัดแย้งกับเรื่องของการประหยัด (Paradox of Thrift) ที่เป็นปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่แสดงให้เห็นว่าถ้าทุกคนออมเงินเก็บไว้ไม่ใช้จ่ายจะไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ เพราะทำให้รายได้ประชาชาติลดลง ดังนั้นเมื่อครัวเรือนมีการออมก็ควรจะนำเงินออมไปฝากสถาบันการเงิน ซึ่งสถาบันการเงินมีผู้เชี่ยวชาญก็จะนำเงินไปลงทุนหรือให้กู้ยืมหรือนำไปหาผลประโยชน์ในเชิงอกเงย ส่งผลให้รายได้ประชาชาติสูงขึ้น เป็นผลดีกับประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะของการก่อหนี้ครัวเรือนที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์

1. การก่อหนี้ จะกระทำในกรณีจำเป็นและเป็นหนี้เพื่อการลงทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ ถ้ากู้เพื่อซื้อสินค้าใช้จ่ายเพื่อความอยากได้จะทำให้มีปัญหาด้านการเงินในวันข้างหน้า
2. หนี้ที่เกิดขึ้นต้องมีจำนวนน้อย ไม่เป็นหนี้ที่เกินกำลังความสามารถในการชำระหนี้ การกู้เงินจำนวนมากๆ และต้องผ่อนชำระสูงๆ หากไม่รอบคอบระมัดระวัง อาจจะทำให้มีโอกาสเสียความน่าเชื่อถือต่อบุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิด
3. การเป็นหนี้ไม่ควรเป็นหนี้หลายแหล่ง เพราะจะทำให้การบริหารเงินเกิดความผิดพลาด ไม่สามารถชำระหนี้ได้ครบหมดทุกแหล่ง ไม่มีสมาธิในการทำงาน และผลเสียต่อการประกอบอาชีพ
4. เมื่อเป็นหนี้ต้องใช้หนี้คืนให้เร็วที่สุด เพราะยิ่งนานดอกเบี้ยก็จะยิ่งเพิ่มพูนสูงขึ้น จนในที่สุดกลายเป็นภาระที่ไม่มีวันจบสิ้น
5. จัดทำงบประมาณ เพราะรายได้และรายจ่ายในแต่ละเดือนมีความแตกต่างกัน จะต้องมีการวินัยทางการเงินควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการปฏิบัติ กล่าวคือ ใช้จ่ายแบบพอประมาณ ไม่มากหรือน้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ใช้จ่าย

อย่างมีเหตุผล มีสติในการใช้จ่ายโดยผลกระทบจากการใช้จ่ายต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น มีการใช้จ่ายอย่างมีภูมิคุ้มกัน โดยเก็บออมก่อนแล้วค่อยใช้จ่าย และคำนึงถึงผลกระทบจากการใช้จ่ายในระยะยาว ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) และคุณธรรม (ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน) เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตให้เกิดความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน พร้อมทั้งรับการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามสำหรับภาคธุรกิจการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้อาจจะไม่ประสบความสำเร็จเหมือนภาคครัวเรือนโดยนุช สัทธาฉัตรมงคล และ อรรถพล ธรรมไพบุณย์ (2560 : 179) ได้กล่าวถึง ปัญหาสำคัญของความพยายามที่จะนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน ภาคธุรกิจ คือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคิดว่าอาจจะทำให้ธุรกิจได้รับกำไรน้อยลงหรือไม่ ซึ่งนักวิชาการและหน่วยงานภาครัฐต้องร่วมมือกันในการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ การปรับตัวและตื่นรู้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องจำเป็นในการดำเนินชีวิต และบริหารจัดการองค์การอย่างยั่งยืน

6.หน่วยงานรัฐอาจใช้มาตรการกำหนด DSR และควรเข้ามากำกับดูแลการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อบุคคลและสินเชื่อบัตรเครดิตในเรื่องของอัตราดอกเบี้ย เพดานวงเงินสินเชื่อ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบสถาบันการเงิน ลดภาระค่าครองชีพของประชาชนโดยช่วยเหลือในรูปแบบของสวัสดิการเพื่อให้ประชาชนสามารถลดภาระค่าใช้จ่าย มีรายได้เหลือมากพอที่จะมีกำลังซื้อ เพื่อภาคธุรกิจสามารถขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเติบโต สร้างรายได้ให้แก่คนในสังคมและประเทศชาติ

บทสรุป

การเป็นหนี้ดีเป็นหนี้ที่ดีที่เป็นการลงทุนเพื่อสร้างรายได้ก็สามารถก่อหนี้ได้แต่ต้องมีความรอบคอบ มีการใช้จ่ายภายใต้งบประมาณที่กำหนดไว้ การที่สถาบันการเงินแข่งขันการปล่อยสินเชื่อจะเป็นเหตุให้มีการใช้จ่ายเกินตัวไม่พอกับรายได้ ทำให้เป็นหนี้สิน ซึ่งสถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทยโดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP มีการเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เริ่มมีแนวโน้มลดลงติดต่อกัน 2 ปี ในปี พ.ศ.2559 - ปี พ.ศ. 2560 อันเนื่องจากการชะลอตัวของสินเชื่อที่ปล่อยโดยกลุ่มที่ไม่ใช่ธนาคาร และสถาบันการเงินส่วนใหญ่มีความระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อ สำหรับหนี้ครัวเรือนไทยนับว่าสูง ส่วนใหญ่ครัวเรือนไทยกู้ไปใช้จ่ายส่วนบุคคล ซื้รถยนต์-มอเตอร์ไซค์ ซึ่งหนี้สูงสุดเฉลี่ยต่อคนได้แก่ ภาคเหนือ ส่วนกรุงเทพฯ กับปริมณฑล น้อยที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากกลุ่มคน Gen Y ในวัยทำงานอายุ 29-35ปี เป็นกลุ่มคนที่

มีปัญหากหากคนกลุ่มนี้ทำงานจนถึงวัยเกษียณแล้วยังมีภาระหนี้สินอยู่ รวมทั้งจะต้องดูแลตนเองด้วย ผลกระทบของหนี้ครัวเรือนที่มีต่อเศรษฐกิจไทยมีทั้งระดับจุลภาคและมหภาค กล่าวคือในระดับ จุลภาคผลเสียก็คือ บุคคลมีการใช้จ่ายเกินตัว เหลือเงินไม่พอกับการใช้จ่ายด้านอื่น ทำให้ตนเองเดือดร้อน และคุณภาพชีวิตลดลงอย่างยิ่งชำระหนี้ไม่หมดในช่วงวัยทำงาน ส่วนผลดีคือทำให้ได้รับความเชื่อถือ บรรลุ เป้าหมายการใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ และมีแหล่งทุนไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน อย่างไรก็ตามในระดับมหภาค ผลกระทบที่เกิดขึ้น ทำให้มีการบริโภคมากจนการออมมีน้อย และเกิดหนี้เสีย ส่งผลต่อสถาบันการเงินที่ปล่อย สินเชื่อ เกิดภาวะ เงินเฟ้อ มีการกู้ยืมนอกระบบจนกระทั่งอาจกลายเป็นปัญหาให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือ แต่ถึงกระนั้นก็มีผลทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมากมาย ทั้งการผลิต การลงทุน การจ้างงานและ รายได้ จึงสรุปได้ว่าในการ ก่อหนี้ควรทำในกรณีที่มีความจำเป็น กู้ยืมจำนวนน้อย มีหนี้น้อยแหล่ง และ ใช้หนี้ให้เร็ว มีการจัดทำงบประมาณการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อีกทั้งรัฐบาลจะต้องมีมาตรการรองรับโดยมีหน่วยงานเข้ามากำกับ การดูแลการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งเน้นให้ความสำคัญกับสินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อบัตร เครดิตในรูปแบบของการใช้มาตรการ DSR เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหนี้ครัวเรือนสูง ตลอดจนรัฐบาลเข้าช่วยเหลือ ลดภาระค่าครองชีพในรูปแบบของสวัสดิการเพื่อให้ประชาชนมีเงินรายได้เหลือเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อำนาจซื้อของ ประชาชนเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นการกระตุ้นให้ภาคธุรกิจ เกิดการผลิต การลงทุน และการจ้างงานสูงขึ้น และ รายได้ประชาชนชาติสูงขึ้น

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. (2560). คนไทยเสี่ยงเป็นหนี้ “จนวาระสุดท้าย” ของชีวิต. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2560, เว็บไซต์ : <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/768862>
- ฐานเศรษฐกิจ. (2560). หนี้ครัวเรือนปี2559 ลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 11 ปี มาที่ระดับ 79.9% ต่อจีดีพี [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2560, เว็บไซต์ : <http://www.thansettakij.com/content/138193>
- ไทยรัฐฉบับพิมพ์. (2560). หนี้ครัวเรือนติดอันดับโลก ใช้จ่ายย่ำส่วนตัว-ซื้อรถ จนหมดปัญญาผ่อน. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2560, เว็บไซต์ : <https://www.thairath.co.th/content/984923>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2560). ดัชนีหนี้ครัวเรือนไทยปี 60 พบหนี้ถึง 91.1% มากสุดในรอบ 10 ปี [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2560, เว็บไซต์ : <https://www.thairath.co.th/content/1097090>
- นุช ลัทธฉัตรมงคล และ อรรถพล ธรรมไพบูลย์. (2560). ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. วารสารธุรกิจปริทัศน์. 8(1),167-182.
- เนชั่นทีวี.(2560). 4 ปัจจัย ที่ทำให้คนไทย “ เป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้นาน และเป็นหนี้มาก”. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2560. จากเว็บไซต์: <https://today.line.me/thpc/article/4+> ปัจจัย+ที่ทำให้คนไทย + “เป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้นาน และเป็นหนี้มาก”
- รัตนา สายคณิต. (2560) . *หลักเศรษฐศาสตร์ II : มหภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาถิน. (2559). *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 15 แก้ไขปรับปรุง, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิรินุช อินละคร. (2559). *การเงินบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 5 . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. *การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2560. เว็บไซต์: <http://www.manpattanalibrary.com/ebook.php?id=167#p=2>
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.(2560). หนี้ครัวเรือนต่อจีดีพี ไตรมาส 1 /2560 ชะลอตัวต่อเป็นไตรมาสที่ 5 สู่ระดับ 78.6% ต่อจีดีพี . วารสาร ECONOMIC BRIEF. 23 (3688), 1-4.
- สุกฤตา สงวนพันธุ์. (2558). *Household Debt*. วารสาร Bankers' Talk, 3 (1), 1-2.
- Froyen T. Richard.(2013). *Macroeconomics : Theories and Policies*. 10th ed.UK : Pearson Education.
- Karl E. Case , Ray C. Fair & Sharon M. Oster. (2017). *Principles of Economics* . 12th ed UK : Peason Education.

